

ÎNCHEIERE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Ferma cu Origini”,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Ferma cu Origini” împotriva Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău cu privire la anularea hotărârii nr. 6 din 06 iunie 2020 a Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău,

împotriva hotărârii din 04 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins acțiunea înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Ferma cu Origini”,

constată:

La data de 10 iulie 2020 SRL „Ferma cu Origini” a depus acțiune în procedura contenciosului administrativ împotriva Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău, prin care a solicitat anularea hotărârii nr. 6 din 06 iunie 2020 a Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 25 iunie 2020, în privința SRL „Ferma cu Origini” a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție Seria nr. MAI04960785, prin care i-a fost aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 50 000 lei pe motiv că a încălcat prevederile Dispoziției nr. 6 din 06 iunie 2020.

Reieșind din descrierea faptei contravenționale, a identificat că i se impută încălcarea hotărârii nr. 6 din 06 iunie 2020 a Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău, prin care s-a hotărât la pct. 1 că, începând cu 07 iunie 2020, piețele din mun. Chișinău (inclusiv cele private) vor activa conform următorului program, cu asigurarea respectării normelor pentru combaterea răspândirii infecției COVID-19, recomandate de către Comisia Extraordinară de Sănătate Publică (CESP) a municipiului Chișinău:

- în zilele de marți până vineri, de la ora 05:00 până la ora 16:00;
- în zilele de sâmbătă până duminică de la ora 06:00 până la ora 14:00;

- zilele de luni vor fi zile sanitare pentru toate piețele din mun. Chișinău și din suburbii, indiferent de forma de proprietate.

În preambulul hotărârii contestate este indicat faptul că, aceasta este adoptată în temeiul art. 58 din Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10 din 03.02.2009.

Reclamantul a indicat că potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 10 din 03.02.2009 legea reglementează organizarea supravegherii de stat a sănătății publice, stabilind cerințe generale de sănătate publică, drepturile și obligațiile persoanelor fizice și juridice și modul de organizare a sistemului de supraveghere de stat a sănătății publice.

În opinia reclamantei, hotărârea nr. 6 din 06 iunie 2020 a Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău excede atribuțiile, care îi sunt conferite administrației publice locale prin Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10 din 03.02.2009, iar drept consecință prin aceasta se încalcă dreptul la proprietate privată și protecția acesteia, garantat de art. 46 și art. 126 din Constituția Republicii Moldova, precum și de Articolul 1 din Protocolul 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

A mai menționat că hotărârea nr. 6 din 06 iunie 2020 a Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău este lovită de nulitate, fiind emisă cu încălcarea Constituției și a legislației naționale.

Indică că această hotărâre nu constituie un act normativ, respectiv în baza ei nu pot fi aplicate sancțiuni și nu pot fi limitate drepturile și libertățile cetățenilor. Mai mult, Comisia Extraordinară de Sănătate Publică a municipiului Chișinău nu este o autoritate abilitată de lege de stabilire a măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice.

Prin hotărârea din 04 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins acțiunea de control normativ înaintată de către SRL „Ferma cu Origini” împotriva Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău cu privire la anularea hotărârii nr. 6 din 06 iunie 2020 ca fiind neîntemeiată. (f.d. 98, 99-116)

Completul de judecată a constatat, la caz, că hotărârea nr. 6 din 06 iunie 2020 a Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău a fost emisă de o autoritate competentă, conform art. 58 din Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice 10 din 03.02.2009.

Instanța de fond, prin prisma art. 18 și art. 30 alin. (2) din Codul administrativ, a reținut că măsura întreprinsă de Comisia Extraordinară de Sănătate Publică a municipiului Chișinău este una rezonabilă, dat fiind faptul că ingerința produsă prin ea este proporțională în raport cu pericolul situației care a generat instituirea acesteia, cât și cu scopul urmărit de a asigura o maximă protecție față de riscul de transmitere/infectare cu virusul COVID 19. De asemenea, s-a reținut că măsurile stabilite respectă un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul legitim urmărit, fiind compatibile cu prevederile art. 29 din Codul administrativ.

La caz, la emiterea hotărârii nr. 6 din 06.06.2020, Comisia s-a bazat pe analiza situației epidemiologice la nivel național, iar restricțiile impuse au avut un caracter temporar, fiind determinate de analiza situației create și evoluția acesteia, precum

și în scopul eficientizării măsurilor de combatere a circumstanțelor ce au stat la baza instituirii stării de urgență.

Nefiind de acord cu soluția instanței de control normativ, SRL „Ferma cu Origini” a depus recurs împotriva hotărârii din 04 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii de anulare a hotărârii Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău nr. 6 din 06 iunie 2020. (f.d. 120, 128-137)

Recurenta a invocat că instanța de fond în motivarea soluției sale nu a răspuns la cele mai importante pretenții înaintate, fiind emisă o hotărâre nemotivată și contrară legii, fiindcă Comisia Extraordinară de Sănătate Publică a municipiului Chișinău și-a depășit competențele legale la emiterea hotărârii privind aplicarea unor măsuri de restrângere a drepturilor reclamantei, iar instanța de fond nu s-a expus în motivarea soluției adoptate pe marginea acestei chestiuni, reținând în mod iluzoriu că statul ar avea dreptul să facă restrângerea unor drepturi în situații excepționale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de fond a pronunțat hotărârea la data de 04 februarie 2021.

SRL „Ferma cu Origini” la data de 05 februarie 2021 a depus recurs nemotivat.

Din conținutul scrisorii de însoțire nr. 2075 din 02 martie 2021 rezultă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa avocatului SRL „Ferma cu Origini”, Dumitru Buliga, pentru notificare, hotărârea motivată din 04 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 121), fiind recepționată la data de 10 martie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8001233882AS. (f.d. 123)

SRL „Ferma cu Origini” a depus recurs motivat la data de 09 aprilie 2021, la Curtea Supremă de Justiție. Astfel, obligația de contestare în termen a fost îndeplinită. (f.d. 128-137)

La 25 martie 2021 și la 12 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Comisiei Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău copia recursului declarat de către SRL „Ferma cu Origini”. (f.d. 125, 142)

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la

temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeieri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea

Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurentă este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Societate cu Răspundere Limitată „Ferma cu Origini”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh